T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

CİLT 1

45. KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI BİLDİRİLERİ

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

45. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu

45. KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI

CİLT 1

26-30 Mayıs 2025
MERSİN

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ANA YAYIN NO: 3821/1
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Ana Yayın No: 211/1

Editör
Dr. Soner ATEŞOĞULLARI

26-30 Mayıs 2025 tarihlerinde Mersin'de düzenlenen 45. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu Mersin Üniversitesinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

TK: 978-975-17-6633-5
ISBN: 978-975-17-6634-2

Grafik Tasarım
Nihal KARAPEK

Kapak Fotoğrafı
Kayalıpınar/Samuha Kazısı, Konik kil mühürleme üzerinde mühür sahibinin adı "HattusaKuRuntiya", ünvanı "Prens" olarak yazılıdır. Hitit Dönemi, MÖ 14.-13. yy. (Fotoğraf: Göksel Keysan, Çizim: Burhan Gülkan).

Not: Kazı raporları, dil ve yazım açısından Dr. Soner ATEŞOĞULLARI tarafından denetlenmiştir. Yayımlanan yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

Ankara 2026

İÇİNDEKİLER

Abuzer KIZIL, Mazlum ÇUR
EUROMOS ANTİK KENTİ 2024 YILI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 21

Ahmet TERCANLIOĞLU, Ahmet Eren ARSLAN, Şeymanur ÇEMLEK ARSLAN
KYZİKOS 2024 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 37

Ali Yalçın TAVUKÇU, Zerrin AYDIN TAVUKÇU,
Mesut CEYLAN, Sinem COŞKUN, Kasım EKER, Ayşe AVLİ, Murat SARIGÜL
ALABANDA 2024 49

Aslı ÖZYAR, Elif ÜNLÜ, Serdar YALÇIN
TARSUS-GÖZLÜKULE 2024 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 61

Aslıhan BEYAZIT, Burçin AFŞAR, Burhan GÜLKAN
İKİZTEPE KAZISI 2024 YILI ÇALIŞMALARI 77

Asnu Bilban YALÇIN, Zeki BOLEKEN, Buket AKÇAY GÜVEN
YOROS KALESİ VE YUŞA TEPESİ BİZANS KİLİSESİ KAZISI 2023 VE 2024 YILI ÇALIŞMALARI 89

B. Ayça POLAT BECKS
2024 YILI KREMNA KAZILARI 97

Aygün EKİN MERİÇ, Ali Kazım ÖZ, Tolga KOPARAL, Gülşen KUTBAY, Ruken Zeynep KÖSE
İZNİK HİSARDERE NEKROPOLÜ 2024 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 115

Aygün EKİN MERİÇ, Ali Kazım ÖZ, Nihal KARDORUK,
Doruk BAYRAK, Tuğçe GÜÇLÜ, Sevinç Gizem MEMİŞ
İZNİK ROMA TİYATROSU 2024 YILI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 133

Ayşegül AYKURT, Kadir BOYÜKULUSOY, Nurçin GÖÇMEN, Mertcan KAVAS, İpek ÖZDEN
ÇALTILAR HÖYÜK 2024 YILI KAZILARI 151

Ayşegül ŞARBAK, Berna ALPAGUT, Merve GÜMRÜKÇÜ USLU, Tümel Tanju KAYA,
Serdar MAYDA, Kazım HALAÇLAR, Gülşah GÜLER, Serhan MUCUR
PAŞALAR KAZISI 2024 YILI ÇALIŞMALARI 169

Aytaç COŞKUN, Fatma DURMA, Şıvan AYUS
ZERZEVAN KALESİ 2024 YILI ÇALIŞMALARI 181

Berkay DİNÇER, Serkan ŞAHİN, Eylem TUĞUTLU, Zeynep İÇEL
SİNEKKAYA MAĞARASI (ORHANELİ, BURSA) KAZISI 2024 197

Bilge HÜRMÜZLÜ, Semih TOGAN, Alper ATAY, Mustafa SARIŞAHİN
SELEUKEIA SIDERA ANTİK KENTİ 2024 YILI ÇALIŞMALARI 209

Bilge YILMAZ KOLANCI, Nail UYAR
ATTOUDA KAZISI 2024 225

Bora UYSAL, Ali ÇİFÇİ
ELBİSTAN KARAHÖYÜK VE HAMZATEPE KAZILARI 2024 241

C. Brian ROSE, Günsel ÖZBİLEN GÜNGÖR
GORDİON 2024 249

Burhan ULAŞ, Gamze EVGEN
YUMUKTEPE HÖYÜK "GELECEĞE MİRAS PROJESİ" 2024 KAZI ÇALIŞMALARI 265

Bülent ARIKAN
ANTALYA İLİ ELMALI İLÇESİ HACIMUSALAR HÖYÜK KAZISI 2024 YILI ÇALIŞMALARI 279

Bülent İŞLER, AYDOĞAN İŞLER, Recep Alp MÜHÜRDAROĞLU
ANKARA KALECİK KALESİ KAZISI 2024 YILI ÇALIŞMALARI 295

Celal ŞİMŞEK
2024 YILI PAMUKKALE-HIERAPOLIS ÇALIŞMALARI 315

Celal ŞİMŞEK
2024 YILI LAODIKEIA ÇALIŞMALARI 337

Celal ULUDAĞ, Seçil ÇOKOĞULLU, Buğra KURU,
Özgür MARANGOZ AYDIN, Emre GÖNÜL, Derin Güneş ERDEM
ŞUAYİP ŞEHRİ KAZILARI: 2024 SEZONU 359

Christopher H. ROOSEVELT, Tunç KANER, Christina LUKE
KAYMAKÇI ARKEOLOJİ PROJESİ: 2024 YILI KAZI VE ARAŞTIRMA SONUÇLARI 373

Çiğdem MANER
2024 KAYALIPINAR ARAŞTIRMALARI: ÖN RAPOR 391

Derya YALÇIKLI
İNBOĞAZI-ANDIK MAĞARASI, 2024 407

SİNEKKAYA MAĞARASI (ORHANELİ, BURSA) KAZISI 2024

Berkay DİNÇER*

Serkan ŞAHİN

Eylem TUĞUTLU

Zeynep İÇEL

Sinekkaya Mağarası, Paleolitik Çağ araştırmalarının yetersiz olduğu Batı Anadolu'da bulunur. Bu bölge Anadolu ve Balkanlar gibi bölgeler arasındaki ilişkilerin anlaşılmasını sağlayabilmenin yanında Paleolitik Çağ'a ait neredeyse hiçbir güvenilir tabakalanmanın olmadığı bir bölge olduğundan bu konuda da önemli bir potansiyele sahiptir. Bursa'nın Paleolitik Çağ geçmişi de 2023 yılında başlayan Sinekkaya Mağarası kazılarına kadar sadece yüzey araştırmalarından bilinmekteydi. Sinekkaya Mağarası Orhaneli ilçesinde, Girencik ve Kusumlar mahalleleri arasında konumlanmaktadır. Mağara ilk kez 2009 yılında tespit edilmiş (Dinçer, 2010, s. 10; Şahin vd., 2011, s. 105) ve keşfedilmesinden sonra yasadışı definecilik faaliyetiyle tahrip olması üzerinde 2023 yılında Bursa Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü başkanlığında kazı çalışmaları başlamıştır (Dinçer vd., 2025). Sinekkaya Mağarası'nın genel tanımı ve araştırma tarihçesi önceki yılın raporunda sunulmuştur (Dinçer vd., 2025).

2023 kazı çalışmalarında definecilerin oluşturduğu tahribatın, kazdıkları dolgunun içindeki kültür varlıklarının kurtarılması hedeflenmişti. Bu dolgular elenerek içindeki arkeolojik ve arkezoolojik malzeme tespit edilmiştir. Böylelikle mağaradaki insan etkinliklerinin Orta Paleolitik Dönem'den başlayarak Üst Paleolitik ve Neolitik'e kadar bir zaman aralığında gerçekleşmiş olduğu kanıtlanmıştı. İlk kazı sezonu olan 2023 yılında yumuşak dolgular olarak tanımlanabilecek, karışık malzeme içeren yasadışı kazılara ait X birimi A, B ve C alanlarında kaldırılmıştır. Bu çalışma Sinekkaya Mağarası'nın ne türden arkeolojik buluntular içerdiğinin de anlaşılmasını sağlamıştı. Tespit edilen buluntular, yontma taş aletler ve kemik ve çanak çömlek parçalarıdır.

İlk kazının sonuçları, nispeten az sayıda arkeolojik buluntu içermesine rağmen, Sinekkaya Mağarası'nın Orta ve Üst Paleolitik dönemlere ait kronolojik ve kültürel bir boşluğu doldurma potansiyelini ortaya koymaktadır. Arkeolojik buluntuların iyi korunmuş olması, mağara dolgularının büyük ölçüde korunduğunu göstermektedir.

* Doç. Dr. Berkay DİNÇER; İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Laleli-Fatih, İstanbul/TÜRKİYE, E-posta: berkay.dincer@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8240-5973.

Doç. Dr. Serkan ŞAHİN; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Merkez- Kırşehir/TÜRKİYE, E-posta: serkansahin@ahievran.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5137-805X.

Eylem TUĞUTLU; Bursa Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü, Gaziakdemir Mah. Çekirge Cad. No: 4/11 Kültürpark içi 16050 Osmangazi, Bursa/TÜRKİYE, E-posta: bursamuzesi@ktb.gov.tr.

Zeynep İÇEL; İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, Laleli-Fatih, İstanbul/TÜRKİYE, E-posta: zeynepicel12@gmail.com.

X birimi olarak adlandırılmış definecilerin atık toprağı mağaranın içinde 2023 yılı çalışmalarıyla A, B ve C olarak isimlendirilmiş alanlarda kaldırılmıştı. 2024 yılı çalışmaları da esasen bu alanlarda başlatıldı (Resim: 1 ve 2). 2024 yılı kazı çalışması birbirlerine bitişik olan A, B ve C alanlarında sürdürülmüştür. Bu yılki kazı çalışmasının hedefi *in situ* dolgulara ulaşılmasıydı. Ancak kazının sonucunda mağaranın üst dolgularının yakın dönemlerde karışmış olduğu anlaşılmıştır. Kazılar *décapage* yöntemi ile yapılmıştır. Kazı birimleri (*features*) ayrı ayrı kazılmış ve her biri tanımlanmıştır.

2024 yılı çalışmalarında her biri 10 litre hacme sahip 871 kova toprak (0,871 metrik ton) kazılmıştır. Bu toprağın tamamı 2 mm kuru elek kullanılarak elenmiştir. Bunun içinden kırık parçalar olduğu için sayılmamış olan yaklaşık 40 litre hayvan kemik kalıntısı, çok az sayıda Neolitik Dönem seramiği ve toplam 677 yontma taş buluntu elde edilmiştir.

Hem başlayan kazıların bölge halkı tarafından duyulması ve hem de Orhaneli Jandarma Komutanlığının Sinekkaya Mağarası'nı korumak için gösterdiği çaba sayesinde 2023 yılı kazı çalışmalarının ardından mağaranın hiç tahrip edilmediği gözlemlenmiştir.

Mağarada fotoğrametri yöntemleriyle üç boyutlu belgeleme yapılmıştır. Ayrıca mağaranın geleneksel arkeolojik kazılarda kullanılan elle çizim yöntemleriyle 1/50 ölçeğinde plânı çizilmiştir. Bu çalışmaların tamamlanmasının ardından kazı çalışması başlamıştır.

Tabakalanma ve Birimler

2024 yılı çalışmalarında mağaranın 1 olarak numaralanmış en üstteki tabakasında kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu tabaka A, B ve C alanlarında X (defineci atık toprağı) biriminin altındadır. Genel olarak değerlendirildiğinde 1. Tabakanın Holosen Dönem'de depolanmış olan ancak içinde Pleyistosen buluntularının olduğu bir tabaka olduğu söylenebilir. Burada yakın dönemlerde mağara içinde küçükbaş hayvan barındırılması ile ilgili çoğunlukla dışkı kalıntıları bulunmaktadır. Ayrıca yakın dönemlerde (olasılıkla son 50-60 yıl) yakılmış ateş ve ocak yerleri mevcuttur (Resim: 3).

Tüm birimler toprak rengi, dokusu ve içeriği gibi jeolojik sedimantoloji, istif çalışma ilkeleri uyarınca birbirinden ayrılmıştır.

Tablo 1: Sinekkaya Mağarası'nda 2024 yılı stratigrafik birimleri özeti.

TABAKA	BİRİM ADI	ALAN	AÇIKLAMA
1	F1.1	A	En üstteki sıvalı gibi sertleşmiş birim.
1	F1.2	C	En üstteki sıvalı gibi sertleşmiş birim.
1	F1.3	B	En üstteki yanık, küllü alan.
1	F1.4	A	F1.1 altında yer alan sıvalı gibi sertleşmiş birim.
1	F1.5	A	A alanında sertleşmiş dolgunun altındaki yumuşak dolgu.
1	F1.6	A	Mağaranın duvar kenarında nem dolayısıyla sertleşerek konsolide olmuş dolgu.
1	F1.7	A	Kanal.
1	F1.8	A	A'nın kuzey kenarındaki nispeten sertleşmiş, açık kahverengi renkli taşçık içeren, olasılıkla Holosen.
1	F1.9	C	F1-2'nin altındaki 'sıvalı' sertleşmiş dolgunun üst sıvası. 2 kat taban mevcut. İlki kum ve küçük taşçıklı.

Bu arkeolojik birimlerin genel özelliği bunlarda değişik dönemlere ait malzemenin karışık olarak bulunmasıdır. Yine de ekibimiz bu malzemenin de hassas olarak kazılmasına özen göstermiştir. F1-6 mağaranın kenarına yakındır ve buradan kış aylarında su akmaktadır. Dolayısıyla bu birim sertleşmiştir. Geriye kalan tüm birimler sadece fırça kullanılarak kazılmıştır. Böylelikle Sinekkaya Mağarası'nda dönemi ne olursa olsun tüm birimlerin aynı hassasiyetle kazılmış olması sağlanmıştır.

YONTMA TAŞLAR

Yontma taş buluntular genel olarak değerlendirildiğinde bunların büyük bir çoğunluğunun hangi döneme ait olduğu belirlenememiştir. Bu durum da kazısı yapılmış dolguların karışmış olmasıyla uyumlu bir sonuçtur. Paleolitik dönemlere ait yontma taş aletlerle birlikte bazı birimlerde seramik buluntular da tespit edilmesi bu karışık tabakalanmanın bir sonucudur (Resim: 4, 5).

Bununla birlikte Levallois uçlar (Resim: 5) ve yongalar, Gravettien uç (Resim: 6) gibi bazı buluntuların ise Orta Paleolitik ve Üst Paleolitik gibi dönemler atfedilmesi mümkün olmuştur. Bir adet Gravettien uç tespit edilmesi bu bölge için oldukça önemlidir. Bir döneme ait olduğu hakkında bir görüşümüz olan buluntulardan en çoğu Neolitik Dönem'e aittir. Bunu Orta Paleolitik Dönem izler. Bu yıl ilk kez F1-3 ve F1-4 birimlerinde birer adet geometrik mikrolit tespit edilmiştir. Bu geometrik mikrolitler üçgen biçimli (Resim: 7), düzeltili aletlerdir. Bunların Epipaleolitik Dönem'e ait olabilmesi söz konusu olsa da Üst Paleolitik veya daha önceki dönemlere de ait olabilirler.

Buluntuların yarısından fazlasını yonga ve korteksli yongalar oluşturur. Bunlar dilgi ve dilgicikler tarafından izlenir. Bunları yonga, dilgi ve uç gibi Levallois ürünleri izler ki bu teknik Orta Paleolitik Dönem'in temel yontma taş alet üretim yöntemidir.

Tablo 2: Sinekkaya Mağarası 2024 yontma taş buluntuları.

SNK24	belirsiz	doğal	Epipaleolitik?	Neo-ÜP?	Neolitik?	Neolitik	OP	OP-ÜP?	OP?	ÜP	ÜP-Epi?	ÜP?	Toplam
belirsiz	1												1
çekirdek	2					3	2						7
dilgi	52		1	2	30	64	4		1	1		1	158
dilgicik	1		5		1	1				3	2		13
doğal parça	2	1											3
düzeltili doğal parça						1							1
éclat débordant							4						4
éclat siret	4												4
uzun Levallois uç												1	1
iki yüzeyli/çekirdek							1						1
mikrolit			2										2
korteksli yonga	84				2	1	9					2	98
Levallois dilgi							5						5
Levallois uç							2						2
Levallois yonga							21		1				22
litik?	2	2											4
manuport	1												1
parça	33					1							34
pseudo Levallois uç							2						2
vurgaç	2												2
yarı omurgalı dilgi					1	2	1						4
yonga	245				18	11	28	1	6				309
TOPLAM	430	3	8	1	53	84	79	1	8	4	2	4	677

Aletlerin bir kısmı yanmıştır. Bu yanma olayının aletlerin üretilip kullanıldıkları dönemde mi yoksa daha sonraki zamanlarda mı olduğu henüz belirsizdir. Dolgular geçmiş dönemlerde de karıştırılmış olduğu için Orta Paleolitik Dönem'e ait bir yonga pekâlâ Cumhuriyet Dönemi'nde mağarada yakılmış bir ateşten etkilenmiş olabilir. Bu soruya cevap bulunabilmesi için mağaranın *in situ* tabakalarına ulaşılması gerekmektedir.

Bu yıl iki adet vurgaç tespit edilmiştir (Resim: 3). Bu vurgaçlar volkanik kökenli yuvarlanmış çay taşlarındandır.

HAYVAN KALINTILARI

Elde edilen buluntular incelendiğinde uzun kemiklere kafatası parçalarına göre daha fazla rastlanılmıştır. Buluntular oldukça kötü korunmuş ve küçük parçalara ayrılmış hâlde belgelenmiştir. Buluntular arasında boynuz parçaları ise yok denecek kadar azdır. Elenen toprak miktarına oranla buluntu sayısının görece düşük olması, mağaranın yıl içerisinde kısa süreli iskân amaçlı kullanıldığına işaret etmektedir.

Kafatası parçalarının azlığına karşın, diş sayısının fazlalığı dikkat çekicidir. Bu durum, dişlerin kemik dokusuna kıyasla daha yüksek korunum potansiyeline sahip olmasından kaynaklanmış olabilir. Ayrıca elenen toprakta küçük memeli faunaya ait çok sayıda kalıntı belirlenmiştir.

Yapılan ön incelemeler, mağarada 450.000-14.000 yıl önce Avrasya'da yayılım göstermiş türlerden *Panthera spelaea* (mağara aslanı), yaklaşık 24.000 yıl önce tükenmiş *Ursus spelaeus* (mağara ayısı) ve Avrupa'daki en geç örnekleri yaklaşık 31.000 yıl önce yok olan *Crocuta crocuta spelaea*'nın (benekli mağara sırtlanı) varlığını ortaya koymuştur. Bu buzul dönemi faunasına ek olarak, günümüzde de yaşayan *Castor fiber* (kunduz) (Resim: 10), *Canis lupus* (gri kurt), *Vulpes vulpes* (kızıl tilki), *Cervus elaphus* (kızıl geyik), *Dama dama* (alageyik), *Equus caballus* (at), *Felis rufus* (Vahşi Kedi), *Bos taurus* (sığır) ve *Ovis aries* (koyun) gibi türler de tespit edilmiştir.

Hayvan kalıntılarının yüksek oranda parçalanmış olması nedeniyle tür tayini yapılamayan *Testudae* (kaplumbağa), *Aves* (kuşlar), *Pisces* (balıklar), *Lepus* (Tavşangiller), *Suidae* (Domuzgiller), *Lynx* (Vaşak), *Spalax* (Kör Fare), *Mesocricetus* (Hamster), *Gerbillus* (Çöl Faresi), *Vespertlio* (Yarasa), *Dinaromys* (Kar Faresi), *Martes* (Sansar), *Paradipus* (Arap Tavşanı), *Mustela* (Gelincik), *Microtus* (Tarla Faresi) örnekleri de kayda geçirilmiştir.

Hayvan kalıntılarına ait veriler, Orta Paleolitik Dönem'de mağaranın insanlar dışında ayrıca *Panthera spelaea* (mağara aslanı), *Ursus spelaeus* (mağara ayısı) ve *Crocuta crocuta spelaea* (benekli mağara sırtlanı) (Resim: 9) gibi büyük mağara faunası tarafından da kullanılmış olduğunu göstermektedir.

Sinekkaya'da bulunan mağara ayılarına ait kalıntılar dişler ve çene parçalarıyla birlikte parmak ve bilek kemiklerinden oluşmaktadır (Resim: 8). Bu durum mağara ayılarına ait bu kemiklerin ayıların kürkleri içerisinde kalarak mağara içine taşınmış olabileceklerini düşündürmektedir. Çünkü mağara ayıları Sinekkaya Mağarası'nda kış uykusuna yatmış veya burada barınmış olsa vücutlarının başka yerlerine ait başka kemiklerin de mağara içinde tespit edilmiş olması gerekirdi. Burada mağara ayılarına ait kalıntıların *in situ* tabakalardan değil, karışık dolgulardan elde edildiği; Sinekkaya Mağarası'nda bu durumun teyit edilmesi için daha fazla bilgi ve veriye ihtiyaç duyulduğu özellikle vurgulanmalıdır.

Soyu Pleyistosen Dönem'de tükenmiş türlerin Sinekkaya Mağarası'nda saptanması, söz konusu kalıntıların Paleolitik Çağ'a tarihlendiğini göstermektedir.

Mağaranın daha geç evrelerinde ise Neolitik Dönem'e tarihlenebilecek *Canis lupus, Vulpes vulpes, Cervus elaphus, Dama dama, Equus caballus, Bos taurus* ve *Ovis aries* kalıntılarının varlığı, dönemin insan topluluklarının bu hayvanlardan gıda temini amacıyla yararlandıklarına işaret etmektedir. Bu türlerle 2023 yılı çalışmalarında da karşılaşılmıştır.

SONUÇLAR

Genel olarak değerlendirildiğinde 2024 yılı çalışmalarının esas hedefi *in situ* Prehistorik dolgulara ulaşılması olmasına karşın bu tabakalara ulaşılması mümkün olamamıştır. Bunun temel sebebi Sinekkaya Mağarası'nın definecilik geçmişinin 2009-2013 yılları arasında gerçekleştirilmiş olduğu bilinenden daha uzun bir geçmişe sahip olmasıdır. 2024 yılı kazı çalışmaları sırasında Orta Paleolitik ve Üst Paleolitik dönemlere ait arkeolojik malzeme ve soyu Pleyistosen sonrasında tükenmiş hayvan kalıntıları ile birlikte Cumhuriyet Dönemi'ne ait ambalaj parçaları, sigara ağızlıkları gibi plastik malzeme de az sayıda tespit edilmiştir. Ayrıca yakın dönemlere ait hayvan dışkılarının olduğu birimler, ocak yerleri de mevcuttur. Bu nedenle Sinekkaya Mağarası'nın en üst dolgusu olan 1. tabakasının karışık dolgular olduğu rahatlıkla söylenebilir. Bu karışık dolgular genel olarak bakıldığında Orta Paleolitik Dönem de dahil olmak üzere derinlerde olması beklenen tabakalardan da malzeme içermektedir.

TEŞEKKÜR

Ekibimize belediye oteli ve misafirhanesinde konaklama imkânı sağlayan Orhaneli Belediye Başkanlığına ve personeline, çalışmalarımızla yakından ilgilenen Orhaneli Kaymakamlığına, mağaranın güvenliğini sağlayan Orhaneli İlçe Jandarma Komutanlığına müteşekkiriz. Çalışmalarımıza her türlü desteği veren Orhaneli/Beyce Kadın Kooperatifine çok teşekkür ederiz. Kazı çalışmalarına özveriyle katılan ekip üyelerimize çok teşekkür ederiz. Hacettepe Üniversitesi Arkeoloji Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Göknur Karahan; İstanbul Üniversitesi Antropoloji Bölümü öğrencileri ve mezunları Aleyna Bekçi, Z. Rüveyda Arslan, Büşra Kılıçtaş, Sude N. Dilmen, Ezgi Takcı, Yaren N. Arslan, Beyza N. Çapar, Elif Ç. Doğu, A. Sena Akman; Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünden Dilber Sağdıç,

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Antropoloji Bölümünden Canan R. Yaşar ve Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinden Özlem Kaya.

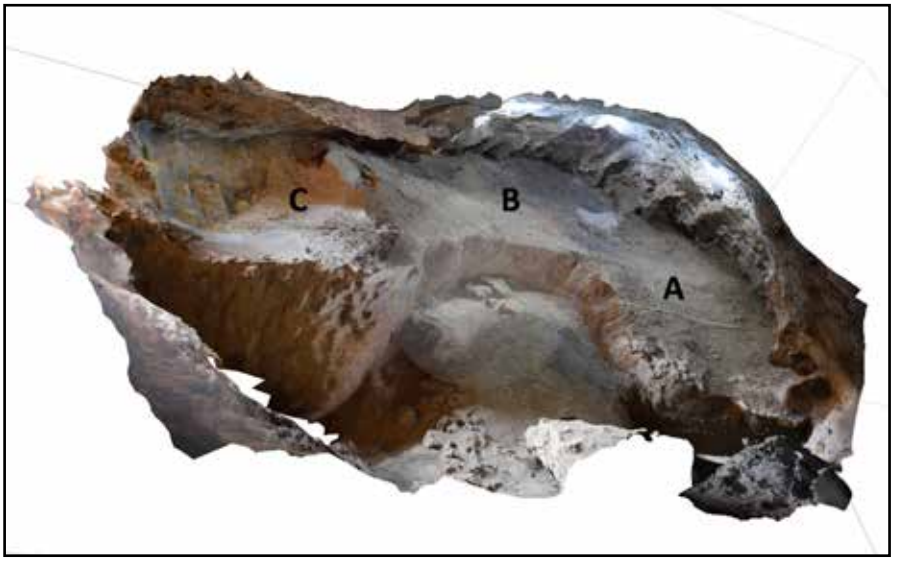
KAYNAKÇA

Dinçer, B. (2010). Bursa ve Çevresi Yüzey Araştırmaları 2008-2009 Tarihöncesi Buluntuları, *Arkeoloji ve Sanat*, 134, s. 1-16.

Dinçer, B., Durakoğlu, Ç., Şahin, S., Çilingiroğlu, Ç., Arcagök, İ., (2024). Sinekkaya Mağarası (Orhaneli-Bursa) Kazısı 2023. *Kazı Sonuçları Toplantısı* 44 (1), s. 299-312.

Şahin, M., Mert, İ. H., ve Şahin, D. (2011). Bursa ve Çevresi Yüzey Araştırması 2009 – Keles ve Orhaneli, *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 28 (1), s. 99-114.

EKLER

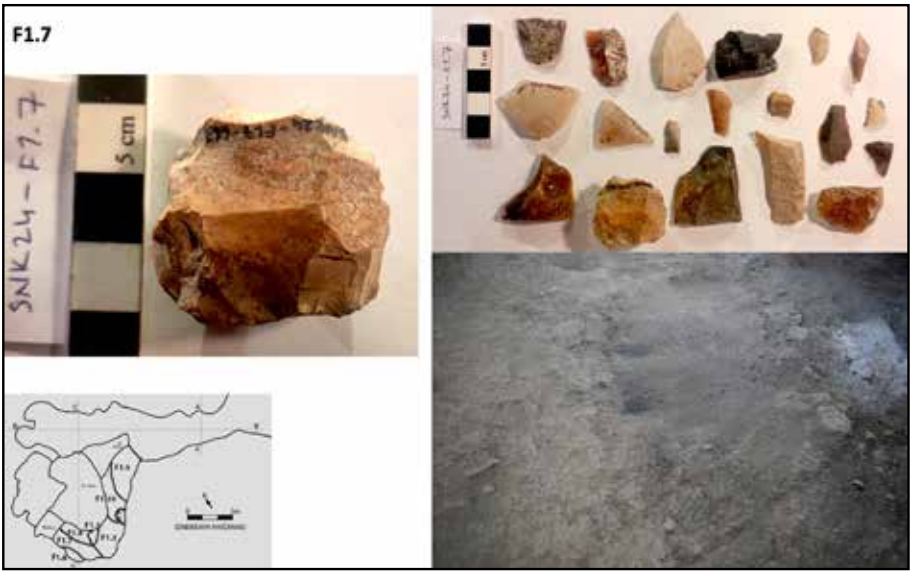
Resim 1: Sinekkaya Mağarası 2024 çalışmalarından bir 3B model örneği.

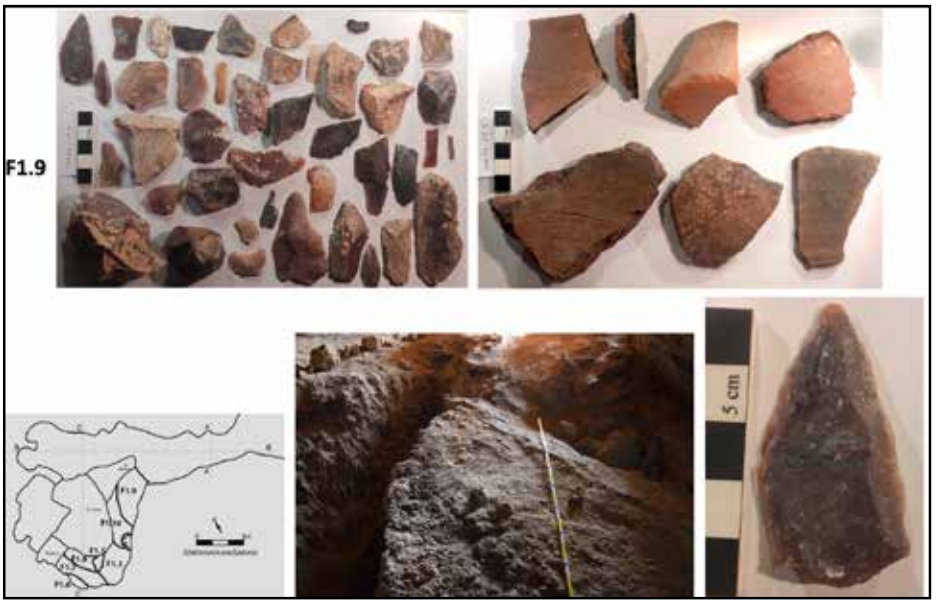
Resim 2: Sinekkaya Mağarası kazı çalışmalarında C (solda) ve B (sağda) alanları.

Resim 3: F1-5 birimindeki ocak (üst solda), tespit edilmiş yontma taş buluntular (alt ortada), volkanik çay taşından vurgaç (sağda).

Resim 4: F1-7 birimindeki kanal (sağ altta), mikro Levallois çekirdek (sol üstte) ve yontma taşlar (sağ üstte).

Resim 5: F1-9 birimindeki sertleşmiş dolgu (alt ortada), Levallois uç (alt sağ), yontma taşlar (üst sol) ve seramikler (üst sağda).

Resim 6: X biriminden düzeltili dilgi (solda), Gravettien uç (sağda).

Resim 7: F1-3 (sağda) ve F1-4 birimlerinden iki düzeltili mikrolit (üçgen).

Resim 8: Mağara ayısına (*Ursus spelaeus*) ait kalıntılar.

Resim 9: Benekli mağara sırtlanına (*Crocuta crocuta spelaea*) ait alt çene.

Resim 10: Kunduz (*Castor*) türüne ait çene.